2013. SZEPTEMBER 13., PÉNTEK-VASÁRNAP

KÖZÉLETI NAPILAP | XXV. ÉVF., 174. (6587.) SZÁM | 16 OLDAL ÁRA 2 LEJ

hargitanépe

A mammográfnál lerövidültek a várólisták 3

Száz éve született Mátéffy Győző 6

Jöhet az első idegenbeli túra 14

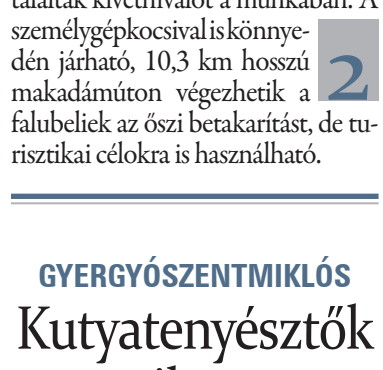
IV. SZÉKELYFÖLDI AGRÁRINNOVÁCIÓS FÓRUM

Szaktudás és politikamentes összefogás

A Székelyföld fejlesztése szempontjából kiemelt négy terület – a növénytermesztés, legelő-, erdő- és vadgazdálkodás, valamint a vidékturizmus – problémáinak és fejlesztési lehetőségeinek átbeszélésére gyűltek össze tegnap Szovátán a Hargita, Kovászna és Maros megyei, illetve magyarországi agrár- és vidékfejlesztési szakemberek. A IV. Székelyföldi Agrárinnovációs Fórum fő üzenete: a hatékony agrár- és vidékfejlesztés a magas szaktudás mellett a politikamentes összefogásról is szól. 10–11. oldal

Szakemberek tárgyalták meg Székelyföld agrárkibontakozási lehetőségeit. Politikamentes vidékfejlesztés FOTÓ: DOMJÁN LEVENTE

valutaárfolyam

1 euró	EUR	4,4847 ↗
1 amerikai dollár	USD	3,3744 ↗
100 magyar forint	HUF	1,4885 ↘

HIRDETÉS

Giusto

SZENTTAMÁS–MAROSFŐ

Elkészült a betakarodó út

A teljes hosszában felújított, Csíkszenttamást Marosfővel összekötő betakarodó út utolsó ellenőrzéseit is megejtették, és nem találtak kivetnivalót a munkában. A személygépkocsival is könnyedén járható, 10,3 km hosszú makadámúton végezhetik a falubeliek az őszi betakarítást, de turisztikai célokra is használható. 2

GYERGYÓSZENTMIKLÓS

Kutyatenyésztők sikere

A gyergyószentmiklósi Farkashajsza kennel közép-ázsiai juhászkutyái, többek között a világbajnoki címet is magáénak tudható Babur is remekelt a Marosvásárhelyen megszervezett, a kelet-európai ebmusztrák legrangosabbikának számító eseményen, a Dracula Golden Trophy elnevezésű kutyakiállításon. A szervezők a rendezvényen egyébként több mint 200 kutyafajt mutattak be és rangsoroltak külföldi bírók segítségével. 5

Hompoth Loránd

Az utca hangjai

Félő, hogy az ország stratégiai tartalékairól nem a szakember dönt majd, az sem, aki választott vezetőként felelős tisztségben kucorog a bársonyszékben, hanem az utca hangja. Csak azt tudnám, akkor mi szükség van a zsíros fizetéseket bezsebelő urakra... 3

HIRDETÉS

ÖSZTÖNDÍJAKAT OSZTOTT A VERESTÓY ALAPÍTVÁNY

Hogy az álmok valóra váljanak

Tegnap kötöttek szerződést azokkal a diákokkal, akik sikeresen pályáztak a székelyudvarhelyi Dr. Verestóy Attila Alapítvány *A jövő magad vagy!* elnevezésű ösztöndíjpályázatán. 25 középiskolás és 12 nappali tagozatos egyetemista megkapta az első havi támogatás. 7

VÁLTOZÁSOK A TANÜGYBEN

Vizsgamenetrend

Számos változást eszközölt a jogalkotó az érettségi és képesítővizsgák megszervezése, a pedagógusi állások betöltése terén, ugyanakkor meghatározta a különböző vizsgák menetrendjét. 4

hírfolyam

Októberben derül ki, mekkora lesz az ide SAPS-támogatás. A tavalyi hektáronkénti 106 euróhoz képest biztosan nagyobb lesz idén a mezőgazdasági termelőknek juttatandó egységes területalapú támogatás – jelentette ki Raluca Daminescu, a Mezőgazdasági Intervenciós és Kifizetési Ügynökség (APIA) Módszertani, monitoring és nemzetközi kapcsolatok osztályának igazgatója a Ziarul Financiarr gazdasági napilap által szervezett ZF Agribusiness konferencián. „A számításokat október elseje után végzik el, miután meghatározzák a támogatásra jogosult terület nagyságát. A támogatás nagyobb lesz, mint tavaly. Ennek értéke eddig is évről évre nőtt” – tette hozzá Daminescu. A kifizetési ügynökség által lebonyolított kampányok keretében a lehívási arány minden esetben meghaladja a 99 százalékot.

Nőnek a világ kukoricakészletei. Csaknem 25 százalékkal nőhetnek idén a kukoricakészletek a világban, miután a legfontosabb termőterületekről jó termést várnak az elemzők. A globálisan növekvő készletek miatt jelentősen csökkenhet a kukorica ára is a világpiacon. A világ legnagyobb termelőjének számító Amerikai Egyesült Államok idei kukoricatermése számottevően jobb lehet az aszály sújtotta tavalyinál, ráadásul három éve nem látott szintre emelkedtek a világ jelenlegi kukoricakészletei is. 2012-ben az aszály 50 millió tonnával csökkentette az amerikai kukoricatermés összeredményét. Összehasonlításul: ez megközelítőleg annyi, mint amennyit az egész Európai Unió termel egy évben. Az USA idén mintegy 30 százalékkal több, közel 356,5 millió tonna kukoricát takaríthat be az elemzők szerint – adta hírül a Bloomberg hírügynökség.

Búzában úszhat Európa. A 2012-es 125,7 millió tonnával szemben idénre 134,6 millió tonnára becsüli az Európai Unió tagállamainak búzatermését Németország legnagyobb gabonakereskedő cége, a Toepfer International. Franciaországban 37-37,5 millió tonnás termésre számítanak, Németországban 24,18 millió tonnára, az Egyesült Királyságban 12 millió tonnára. A francia és a német termés esetében ez növekedést jelent, egyedül a brit termés lehet kisebb, mint a tavalyi. A gabonakereskedő számítása alapján Lengyelországban több mint 9 millió tonna, Romániában 7,44 millió tonna, Magyarországon 4,93 millió tonna kerülhetett a tárolókba, míg Bulgáriából 4,95 millió tonnás terméseredményt várnak.

Agrárgazdaság

A TEJKVÓTARENDSZER UTÁNI IDŐSZAKRA KÉSZÜLNEK

Egyesületbe tömörítik a tejtermelőket

Egyre nagyobb szerep hárul a jövőben a gazdaegyesületekre: 2015-től, a jelenleg érvényben lévő tejkvótarendszer eltörlésétől ugyanis a készülő törvénytervezet alapján a termelők csak szervezeti tagként értékesíthetnék a feldolgozók felé a tejet – hívja fel közleményében a Hargita megyei gazdálkodók figyelmét Hargita Megye Tanácsa.

HN-információ

2015. április 1-jétől kezdődően a megtermelt nyers tej eladása csak a gazdaszervezetek és az elsődleges felvásárlók között létrejött szerződés alapján történhet – hívja fel tegnapi sajtóközleményében a Hargita megyei tejtermelő gazdák figyelmét Hargita Megye Tanácsa. Az idén februárban megjelent, jelenleg közvita alatt álló törvénytervezet ugyanis a gazdaszervezetek elismertetése mellett a tejágazat szerződéses kapcsolatainak szabályozására is irányul.

Hargita Megye Tanácsa, valamint alintézményei, a Hargita Megyei Agrárkamara és a Vidékfejlesztési Egyesület egyik fő célkitűzése az, hogy minél több gazda alakítson egyesületet, vagy lépjen be egy már meglévőbe, mert csak így képes fennmaradni a piaci versenyben. Ezért az Agrárkamara munkatársai időben ismertetni fogják a törvényi változásokat a gazdákkal a szükséges lépések megtétele érdekében – gazdafórumok, szakképesítő tanfolyamok, rendezvények, egyesületi gyűlések, megbeszélések alkalmával –, valamint az írott és elektronikus sajtó minden lehetséges eszközét igénybe véve, hogy a többi település gazdái is, akik még egyénileg értékesítik a megtermelt tejet, és nem tagjai egyetlen egyesületnek sem, 2015-ig fel tudjanak zárkózni a jogszabálytervezetben előírt követelményekhez” – olvasható az intézmény kommünikéjében.

Mint rámutatnak, a törvénytervezet a kvótarendszer megszűnése utáni időszakra a szerződéses viszonyok meghatározásán keresztül kívánja szabályozni az ágazatot, a gazdaszervezetek létrehozásával pedig a termelők alkupozíciójának javítását tartja az egyik legsürgősebb intézkedésnek.

Hargita megyében 2005-től mostanig a 2000/26-os sürgősségi kormányrendelet alapján 32 tejtermelő gazdaegyesületet jegyeztek be, amelyek megfelelnek a közvita alatt álló jogszabálytervezet követelményeinek, azaz saját tulajdonban működő tejátvevő központtal rendelkeznek, és a megtermelt tejmennyiséget szerződéses alapon értékesítik.

Tejcsarnok. 2015-ben is helyzetbe hozná a tejtermelőket a megyei tanács

NEGYEDIK ÁLLOMÁSÁHOZ ÉRKEZETT

Szovátán egyeztettek az agrár-

Jakab István, a magyar országgyűlés alelnöke: Románia is inspirálódhat a magyar földforgalmi törvényből FOTÓK: DOMJÁN LEVENTE

A Székelyföld fejlesztése szempontjából kiemelt négy terület – a növénytermesztés, legelő-, erdő- és vadgazdálkodás, valamint a vidékturizmus – problémáinak és fejlesztési lehetőségeinek átbeszélésére gyűltek össze tegnap Szovátán a Hargita, Kovászna és Maros megyei, illetve magyarországi agrár- és vidékfejlesztési szakemberek. A IV. Székelyföldi Agrárinnovációs Fórumon fő üzenete: a hatékony agrár- és vidékfejlesztés a magas szaktudás mellett a politikamentes összefogásról is szól.

Domján Levente

domjan.levente@hargitanepe.ro

A budapesti, Hargita és Kovászna megyei helyszínek után Maros megye képviseletében Szováta adott tegnap otthont az immár negyedik állomásához érkezett Székelyföldi Agrárinnovációs Fórumnak. A csíkszeredai Pro Agricultura Hargitae Universitas Alapítvány szervezésében több mint egy éve zajló, a magyarországi és székelyföldi agrár- és vidékfejlesztési szakemberek csúcstalálkozójává előlépő fórum ez alkalommal a növénytermesztés–kertészet, a legelőgazdálkodás, az erdő- és vadgazdálkodás, valamint a turizmusban rejlő kibontakozási lehetőségeket, gondokat, valamint együttműködési formákat vette górcső alá.

Értéket teremtő mezőgazdaság, erdőgazdálkodás

Mint házigazdaként köszöntőbeszédében Péter Ferenc, Szováta polgármestere rámutatott, a mezőgazdaság, erdőgazdálkodás és a turizmus olyan értékeket hordoz, melyre Székelyföld valamennyi térségében építeni lehet. „Olyan értékek, amelyek jövőt teremtenek, olyan értékek, amit soha senki nem tud elvenni tőlünk” – hangsúlyozta Péter Ferenc, hozzáfűzve, épp ezért gazdaságilag mindhárom terület első számú prioritást kell élvezzen a székelyföldi fejlesztési törekvésekben. Leszögezte, a fenti törekvésekhez azonban szorosan kapcsolódnak mind az infrastrukturális fejlesztések, mind pedig az erdeink, termőföldjeink megőrzését, tulajdonvédelmét szolgáló lépések, intézkedések.

A házigazda földkérdésre vonatkozó gondolatát továbbfejtegetve Jakab István, Magosz-elnök, a magyar országgyűlés alelnöke az idén elfogadott magyar termőföldforgalmi törvényre hívta fel a hazai szakemberek figyelmét, megjegyezve, a külföldiek legelő-, erdő- és termőföldvásárlását a jövő évi földmoratórium lejárta után is „európai módszerekkel” korlátozó jogszabályt a romániai döntéshozóknak is érdemes áttanulmányozniuk. Jakab a Székelyföldi Agrárinnovációs Fórum mellett kitért a Kárpát-medencei Magyar Gazdák Egyeztető Fórumára is, mely együttműködések kiszélesítésével párhuzamosan az információk átadásának, közvetítésének újabb hatékony módját kínálja.

Új alapokra helyezett gazdakapcsolatok

Hasonlóan vélekedett hozzászólásában Budai Gyula, a Vidékfejlesztési Minisztérium parlamenti kapcsolatokért felelős államtitkára is, kijelentve 2010 után új alapokra helyeződtek az anyaország és erdélyi gazdaszervezetek közötti kapcsolatok, ennek folytatásaként az előttünk álló 2014 és 2020 közötti tervezési időszakba is komoly forrásokat szánnak az oktatásra, fejlesztésre, a határon túli együttműködésekre is. Úgy véli, azok a gazdavárakozások, amelyek a földvásárlási támogatásokhoz, a magyar kormány erdélyi beruházás ösztönzéseihez kötődnek, immár azokra az alapokra helyeződnek, amiket az elmúlt hároméves időszakban lefektettek. „Lemaradásban vagyunk, amit le kell dolgozni, be kell hozni. Az együttműködés egyik formája a székely termékek magyarországi bemutatása, megismertetése. Örömmel mondhatom, e téren is áttörtük a falakat...” – hang-

hírfolyam

Nyilvántartásba veszik a burgonyatermelőket. A Hargita Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság átirata szerint az érvényben levő jogszabályok értelmében a Növényegészségügyi Hivatal nyilvántartásba veszi azokat a gazdákat, akik 0,5 hektárnál nagyobb területen termelnek krumplit, illetve azon lerakatokat és elosztó központokat, amelyek fogyasztásra szánt krumplit forgalmaznak. A nyilvántartó alapján az érintetteket egyéni bejegyzési számmal látják el, és bejegyzési bizonylatot állítanak ki számukra, amelyeket majd évente láttamoztatni kell. A bejegyzési számot fel kell tüntetni a csomagoláson, nagy mennyiségű krumpli szállításakor pedig a járművön vagy az árukísérő dokumentumokon.

Így válik bizonyíthatóvá, hogy az élelmiszer bejegyzett termelőtől, lerakattól származik. A fogyasztásra szánt krumpli termelőinek, a gyűjtő lerakatoknak vagy az elosztási, szállítási központoknak a bejegyzése és nyilvántartása biztosítja a növénybetegségek, kártevők elterjedésének megakadályozását és az eladásra szánt krumpliszállítmányok nyomonkövethetőségét. Az érintettek bővebb információt a Hargita Megyei Mezőgazdasági Igazgatóság Növényegészségügyi Hivatalánál igényelhetnek. A hivatal elérhetőségei: Csíkszereda, Haladás u. 16. szám, telefon: 0266–313167, e-mail cím: carantinahr@yahoo.com – adta hírül sajtóközleményében Csíkszereda Polgármesteri Hivatala.

Agrárgazdaság

A SZÉKELYFÖLDI AGRÁRINNOVÁCIÓS FÓRUM

és vidékfejlesztési szakemberek

Borboly Csaba politikamentes mezőgazdaság- és vidékfejlesztést sürget. Összefogásra épülő agrárautonómia

súlyozta Budai. Az államtitkár egyúttal azt is bejelentette, az agrárinnovációs fórumok sora tovább folyatódik, a következő találkozónak Beszterce ad otthont.

Tóth Katalin, a Vidékfejlesztési Minisztérium (VM) helyettes államtitkára ugyanakkor beszédében a közös, határon átnyúló agrár- és vidékfejlesztési felsőoktatási programokat helyezte előtérbe. Példaként a VM frissen indult gyakornokprogramját mutatta be, melynek keretében az elmúlt héten – a gödöllői Szent István Egyetemmel együttműködésben – húsz székelyföldi egyetemi és mesteri képzésben részt vevő hallgató kaphatott betekintést a minisztérium és háttérintézményeinek működésébe, valamint a szaktárcánál zajló döntési és tervezés-előkészítési munkába.

Az államtitkár asszonytól a szót Győrffy Balázs, a Magyar Agrárgazdasági Kamara elnöke vette át, aki elsőként az idén létrejött intézmény működését mutatta be, ugyanakkor már első konkrét eredményekről is beszámolt. Rámutatott, a 11 ezer önkéntes tag helyett 320 ezer kötelező taggal rendelkezik, ám nemcsak gazdákkal, termelőkkel, hanem az agrárium-élelmiszertermelés valamennyi szereplőjével, ideértve a kereskedők, feldolgozók és vidékfejlesztésben tevékenykedők széles spektrumát is. „A piaci torzulások kiküszöbölése érdekében például az Agrárgazdasági Kamarán belül máris sikerült leültetnünk tárgyalni a termelői oldalt a felvásárlói oldallal. A napokban kerül kibocsátásra a kamarai kártya, mely különböző szolgáltatásokkal segíti, akár a pénztárcán is érzékelhető módon a gazdák munkáját.

Politikamentes agráriumot

Felszólalásában Tánczos Barna, Hargita megyei szenátor a tudásalapú „agrárszékelyföld” fontosságát hangsúlyozta, hozzátéve, a szakmaiság sajnos nem minden gazdaságban van jelen. „Az 5-10 tehenes gazdaságokban inkább az örökölt tudás, a szokások dominálnak és a szomszéd gazdától látott gyakorlat. Minden agrárinnovációs kezdeményezést örömmel veszünk, hisz mindegyik előreviszi ezeket a fejlesztéseket” – szögezte le Tánczos.

Borboly Csaba, Hargita Megye Tanácsának elnöke ugyanakkor a mezőgazdaság tudásalapokra helyezése mellett száműzné az ágazatból és vidékfejlesztési munkából a politikát is. „A megosztottság a mezőgazdasági kezdeményezések hátráltatásában is tükröződik. Összefogásra van szükség, a mezőgazdasági, vidékfejlesztést pedig politikamentesé kell tennünk. Egy megosztott faluban sosem lesz tejcsarnok, sosem lesz tejfeldolgozó. Lehet akármennyi pénz, ha egy közösségben az emberek nem érzik jól magukat. Nézzük meg, hol tudjuk egymást segíteni, a kőművesekhez hasonlóan adjuk egymás kezébe az eszközöket, a dolgokat. Politikamentes vidékfejlesztésre van szükség” – hangsúlyozta a fórumon felszólalásában Borboly. A tanácselnök megjegyezte, Székelyföld mezőgazdasági téren máris képes az autonómiára. „Ha a mezőgazdaságban nem tudunk autonómok lenni, akkor semmiben. Miénk a termőföldek száz százaléka, miénk a Hargita megyei erdők nagy hányada. Egyedül rajtunk múlik mit kezdünk vele, hogy használjuk ki erőforrásainkat, lehetőségeinket” – magyarázta a Hargita megyei önkormányzat elnöke.

Tamás Sándor, Kovászna Megye Tanácsának vezetője ugyanakkor székelyföldi erdészeti alap létrehozását javasolta, véleménye szerint ugyanis csak ez szolgálhatja hatékonyan a Hargita, Kovászna és Maros megyei magánbirtokok védelmét a tőkeerős, agresszíven terjeszkedő külföldi erdő- és földfelvásárlókkal szemben. Régi mondást idézve „nekünk csak a fában van minden élő okunk...” – tette hozzá Tamás Sándor.

HIRDETÉS

